

Sygn. akt II DO 20/21

POSTANOWIENIE

Dnia 17 maja 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Konrad Wytrykowski

w sprawie obwinionej - **radcy prawnego B. G.**

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 17 maja 2021 roku zażalenia z dnia 22 października 2020 roku złożonego przez radcę prawnego B. G. na zarządzenie Przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 13 sierpnia 2020 roku w przedmiocie odmowy przyjęcia kasacji od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 18 grudnia 2018 r. w sprawie o sygn. akt (...) na podstawie art. 530 § 3 k.p.k. i art. 437 § 1 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. w zw. z art. 74¹ pkt. 1) ustawy z 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

W dniu 18 grudnia 2018 r. Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W. wydał w sprawie o sygn. akt (...) orzeczenie, którym w całości utrzymał w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w [...]. z dnia 16 maja 2018 r. w sprawie o sygn. akt OSD-(...). Orzeczeniem tym obwiniona - radca prawny B. G., uznana została winną popełnienia dwóch przewinień dyscyplinarnych określonych odpowiednio w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego a także w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 62 ust. 1 i 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, za co

wymierzono jej łączną karę upomnienia i obciążono kosztami postępowania dyscyplinarnego (k. 65-66 oraz k. 111-116 akt o sygn. OSD-(...)).

Orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 18 grudnia 2018 roku obwiniona zaskarżyła kasacją wniesioną w dniu 18 lutego 2019 r.

W uzasadnieniu kasacji obwiniona wskazała, że zaskarża treść orzeczenia w całości i wnosi o zmianę treści orzeczenia oraz poprzedzającego go orzeczenia z dnia 16 maja 2018 roku poprzez umorzenie obu postępowań oraz odstąpienie od zasądzenia kosztów. Wskazała, że pismem z dnia 2 października 2018 roku, przesłała wyjaśnienia dotyczące wykonywania obowiązków aplikanta przez jej córkę – L. J., w związku z czym postępowanie dyscyplinarne wszczęte wobec niej należy umorzyć z uwagi na jego bezprzedmiotowość (k. 129 akt o sygn. OSD-(...)).

Zarządzeniem z dnia 28 lutego 2020 r. przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W., na podstawie art. 530 § 2 k.p.k., odmówił przyjęcia kasacji obwinionej, z uwagi na brak wskazania przez nią w treści kasacji zarzutów, o których mowa w art. 523 k.p.k. (k. 133 akt o sygn. OSD-(...)).

Zażaleniem z dnia 1 kwietnia 2019 roku obwiniona zaskarżyła zarządzenie z dnia 28 lutego 2019 r. Wniosła o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie kasacji do rozpoznania (k. 136 akt o sygn. OSD-(...)).

Zarządzeniem z dnia 11 kwietnia 2019 r., przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W., na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych, odmówił przyjęcia kasacji z uwagi na niewskazanie w niej podstaw jej wniesienia, o których mowa w art. 62³ ustawy o radcach prawnych – rażącego naruszenia prawa i rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej (k. 138 akt o sygn. OSD-(...))

Następnie, pismem z dnia 9 maja 2019 roku, obwiniona wniosła zażalenie na zarządzenie z dnia 11 kwietnia 2019 roku. Wniosła o jego uchylenie i przekazanie kasacji do rozpoznania. Wskazała, że kasacja jest uzasadniona, nałożona kara jest wydana z rażącym naruszeniem prawa i jest niewspółmierna do prowadzonego postępowania (k. 141 akt o sygn. OSD-(...)).

Zarządzeniem z dnia 29 maja 2019 r., przyjęto zażalenie obwinionej z dnia 9 maja 2019 r., jako wniesione w terminie i przez osobę uprawnioną (k. 143).

W wyniku rozpoznania zażalenia obwinionej B. G., na zarządzenie przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W., z dnia 11 kwietnia 2019 r., Sąd Najwyższy postanowieniem wydanym w dniu 23 października 2019 r., w sprawie o sygn. akt II DO 32/19, uchylił zaskarżone zarządzenie i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania przez przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W..

W uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy wskazał, że zaskarżone rozstrzygnięcie było na ówczesnym etapie postępowania przedwczesne, gdyż dopiero po bezskutecznym upływie terminu do uzupełnienia braków lub nieuzupełnieniu braków formalnych możliwe jest rozstrzygnięcie wydane przez przewodniczącego w zarządzeniu z dnia 11 kwietnia 2019 r. (k. 157-157v akt o sygn. OSD-(...)).

Zarządzeniem z dnia 18 czerwca 2020 r., wydanym przez przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W., obwiniona B. G. została wezwana do uzupełnienia braku formalnego kasacji poprzez wskazanie podstaw jej wniesienia w terminie 7 dni od daty doręczenia zarządzenia pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji (k. 159 akt o sygn. OSD-(...)).

W wykonaniu powyższego zarządzenia, pismem z dnia 3 lipca 2020 roku, obwiniona jako podstawę wniesionej przez siebie kasacji wskazała rażącą niesprawiedliwość orzeczenia (k. 162 akt o sygn. OSD-(...)).

Zarządzeniem z dnia 13 sierpnia 2020 r. przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. odmówił przyjęcia kasacji do rozpoznania.

W uzasadnieniu zarządzenia wskazano, że podniesiona przez obwinioną podstawa kasacji tzn. „rażąca niesprawiedliwość orzeczenia” jest instytucją, o której mowa w art. 440 k.p.k., natomiast podstawy kasacyjne, unormowane zostały w art. 523 § 1 k.p.k. i muszą być wskazane przez stronę skarżącą w sposób ścisły. Przewodniczący podkreślił, że podniesiona przez obwinioną „rażąca niesprawiedliwość orzeczenia” nie stanowi także bezwzględnej przyczyny

odwoławczej o której mowa w art. 439 k.p.k. Wskazał, że obwiniona nie wykazała, na czym polegała „rażąca niesprawiedliwość orzeczenia”, przez co w rzeczywistości zakwestionowała ustalenia faktyczne sądów obu instancji, natomiast celem postępowania kasacyjnego nie jest ponowne przeprowadzenie kontroli apelacyjnej (k. 165-167 akt o sygn. OSD-(...)).

Zażaleniem z dnia 22 października 2020 r. obwiniona r. pr. B. G. zaskarżyła w całości zarządzenie z dnia 13 sierpnia 2020 r. Obwiniona wniosła o zmianę treści zarządzenia poprzez przyjęcie kasacji do rozpoznania.

W uzasadnieniu zażalenia obwiniona podała, że wskazana przez nią podstawa prawna kasacji wynikała z orzeczeń sądowych w postępowaniach kasacyjnych (k. 170-170v akt o sygn. OSD-(...)).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. zasadnie odmówił przyjęcia kasacji jako niedopuszczalnej.

Przede wszystkim wskazać należy, że zarzut obwinionej podniesiony w treści zażalenia jest nietrafny. „Rażąca niesprawiedliwość orzeczenia” uregulowana w art. 440 k.p.k. nie stanowi podstawy do wniesienia kasacji.

Sąd Najwyższy podziela w tym zakresie pogląd dominujący w orzecznictwie, który znalazł swoje odzwierciedlenie w treści zaskarżonego zarządzenia z dnia 13 sierpnia 2020 r. Należy podkreślić, że wyjątkowy charakter przepisu art. 440 k.p.k. „objawia się w możliwości orzekania przez sąd odwoławczy niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów, jeżeli Sąd ten uzna, że utrzymanie zaskarżonego orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe. Nieskorzystanie z tej możliwości przez sąd z urzędu nie stanowi w ogóle naruszenia prawa, jest bowiem niczym innym, jak tylko wyrazem przekonania sądu o sprawiedliwości wyroku. Ze względu na treść art. 536 k.p.k. w zw. z art. 518 k.p.k. przepis ten nie ma zastosowania w postępowaniu kasacyjnym (zob. P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, Kodeks postępowania karnego, Tom II, Komentarz pod red. P. Hofmańskiego, Warszawa 2004, s. 649); postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 13 grudnia 2013 r., sygn. akt III KK 315/13, LEX nr 1403885). „W postępowaniu kasacyjnym, w przeciwieństwie do postępowania apelacyjnego, nie ma zastosowania przepis art. 440 k.p.k.” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 5 lutego 2013 r., sygn. akt II KK 93/12, LEX nr 1294449).

Obwiniona powinna mieć na uwadze, że postępowanie kasacyjne jest postępowaniem sformalizowanym, w którym badanie subiektywnego odczucia obwinionej co do słuszności wydanego orzeczenia nie stanowi przedmiotu rozważań sądu rozpoznającego kasację. Obwiniona w treści kasacji nie podniosła żadnych konkretnych zarzutów, które mogłyby zostać uznane za podstawę tego nadzwyczajnego środka. Sąd Najwyższy nie może wbrew oczekiwaniom obwinionej wyinterpretować z zarzutu „rażącej niesprawiedliwości orzeczenia” innych zarzutów.

Na marginesie wskazać należy, że w treści art. 536 k.p.k. ustawodawca jednoznacznie wyłączył możliwość rozpoznania kasacji w oparciu o art. 440 k.p.k. w zakresie szerszym niż określony granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami. Sąd Najwyższy byłby zobligowany do rozważenia tej kwestii, gdyby stosowny zarzut naruszenia przez sąd odwoławczy art. 440 k.p.k. został w kasacji powiązany z innym przepisem (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2009 r., V KK 436/08, LEX nr 550546).

W niniejszej sprawie przewodniczący Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. słusznie uznał, że kasacja obwinionej nie może zostać przyjęta do rozpoznania, gdyż podniesiony przez nią zarzut nie stanowi podstawy kasacyjnej określonej w art. 523 § 1 k.p.k. ani bezwzględnej podstawy odwoławczej z art. 439 k.p.k. Powołanie się obwinionej w uzupełnieniu kasacji na „rażącą niesprawiedliwość orzeczenia” nie daje podstaw do uznania, że doszło do skutecznego wniesienia kasacji w oparciu o którąkolwiek z podstaw, o których mowa w art. 62³ ustawy o radcach prawnych.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zarządzenie Przewodniczącego Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 13 sierpnia 2020 roku.